

Handläggare
Mats Sylwan
Telefon: 08 508 31 928**Till**
Kulturnämnden

Svar på skrivelse angående Hjälp flyktingar till bättre och snabbare integration

Förslag till beslut

Kulturnämnden godkänner kulturförvaltningens redovisning som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

I skrivelsen från Sophia Granswed m.fl. (M), Rasmus Jonlund m.fl. (L), Pelle Thörnberg (C) och Ulf Lönnberg (KD) efterfrågas en redovisning av kulturförvaltningens delaktighet i Stockholms stads flyktingmottagande, samt förvaltningens insatser för att öka läskunnande och delaktighet för ensamkommande flyktingbarn.

Kulturförvaltningen svarar att den genom sina verksamheter har breda kontaktytor i hela staden och nämner bibliotekens viktiga roll som informations- och kunskapscentrum. Stadsbiblioteket erbjuder i en mångspråkssatsning visstidsanställning för ett tiotal bokuppsättare som också kan vara en resurs för bokbussens besök på asylboenden. Genom verksamheter som språkcaféer, språkkurser, läxhjälp och juridisk rådgivning gör de lokala biblioteken konkreta insatser för såväl asylsökanden som fastboenden. Personer som är papperslösa eller inte har fast adress eller personnummer kan sedan 2014 få lånekort vid Stockholms stadsbibliotek.

Även förvaltningens övriga verksamheter arbetar för att inkludera asylsökande och andra papperslösa personer. Kulturskolan har under hösten 2015 undervisat tio flyktingbarn i piano och dans och planerar 2016 verksamhet på flyktingboenden i Skarpnäck och Farsta. Stadsmuseet arbetar med flera projekt i ytterstaden med inriktning på inkludering, identitet och kulturarv.

Inga Lundén
T.f. kulturdirektör

Patrik Liljegren
Chef kulturstrategiska staben

Underlag för beslut

Skrivelse daterad 2015-10-13 från Sophia Granswed m.fl. (M), Rasmus Jonlund m.fl. (L), Pelle Thörnberg (C) och Ulf Lönnberg (KD).

UTLÅTANDE

Ärendet

Mot bakgrund av det stora antal flyktingar som tagit sig till Sverige under senare tid önskar förslagsställarna uppdra till förvaltningen att redovisa:

- På vilket sätt kulturförvaltningen är delaktig i stadens flyktingmottagande,
- Hur förvaltningen och stadens bibliotek bidrar till att öka läskunnandet och delaktigheten hos stadens ensamkommande flyktingbarn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska staben i samarbete med berörda avdelningar.

Bakgrund

Stockholm har i likhet med andra delar av landet tagit emot ett stort antal flyktingar under hösten 2015. Det är inte möjligt att få fram det exakta antalet men enligt flera stadsdelsförvaltningar befinner sig många i områden som redan tidigare har en stor andel utrikesfödda. Under 2015 har 2 143 ensamkommande asylsökande barn anvisats till Stockholm och fördelats ut på olika stadsdelar.

Rapporten ”Skillnadernas Stockholm”¹ visar att Stockholm i många avseenden är en delad stad. Rapporten, som skrevs före höstens flyktingvåg, konstaterar att en ojämlik stad begränsar

¹ Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm 2015

individens möjligheter att förverkliga det liv den eftersträvar. För stor ojämlikhet underminerar också den sociala sammanhållningen och skapar grogrund för sociala konflikter. Den kraftiga ökningen av flyktingar till Stockholm i kombination med långa väntetider på besked om uppehållstid utgör en grogrund för marginalisering och frustration för de individer som berörs och riskerar att öka segregationen ytterligare. Kulturförvaltningen erbjuder därför utvecklande och inkluderande aktiviteter i sina publika verksamheter.

Redovisning av kulturförvaltningens verksamhet för asylsökande och ensamkommande flyktingbarn

Generella insatser

Stadsbiblioteket

Kulturförvaltningen har genom sina verksamheter breda kontaktytor i hela staden, inte minst i de stadsdelar som tar emot flest flyktingar. Biblioteken utgör en viktig, och på senare tid allt mer omvittnad, resurs som både lokal och global mötesplats med tillgång till tryckta och digitala medier från flyktingarnas hemländer. Där ordnas också språkcaféer, språkkurser som ”Svenska med baby”, läxhjälp och juridisk rådgivning. Bokbussen rör sig i allt större utsträckning i ytterstaden där flertalet flyktingar bor.

Sedan i oktober 2015 har Stadsbiblioteket ett tiotal bokuppsättare anställda på visstidsanställning. Genom projektet, ett samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och Jobbtorget, får berörda personer sin första anställning i Sverige. Biblioteken får ett betydelsefullt tillskott av språk- och kulturkompetens liksom välutbildad och motiverad arbetskraft. Projektet har inte flyktingar som primär målgrupp men kan på sikt ge positiva effekter för många utrikesfödda Stockholmare.

Med anledning av bland annat den stora tillströmningen av asylsökande pågår inom Stadsbiblioteket en omfördelning av mediebudgeten för att biblioteken ska kunna motsvara de behov som nya besökare och låntagare har.

Kulturskolan

Kulturskolan arbetar målmedvetet med att få fler barn i invandrartäta stadsdelar där man i dag har ett lågt deltagande. ”El Sistema” är ett exempel på detta, en verksamhet för små barn i

socioekonomiskt utsatta områden. Kulturskolan arbetar också med att utveckla utbud och pedagogik så att den blir ett fritidsalternativ för alla barn i Stockholm.

Stadsmuseet och Medeltidsmuseet

Stadsmuseet är stängt för ombyggnad fram till och med 2017 men är under denna tid närvarande i projektförhållande i flera stadsdelar. I "Stadsmuseet på plats" utvecklas metoder för lokal närvaro och dialog i utvalda stadsdelar. Medeltidsmuseet har öppet som vanligt med fri entré.

Kulturstrategiska staben

Kulturförvaltningen arbetar redan tidigare med att utveckla kulturen i Stockholm utifrån stadens snabba befolkningstillväxt och slutsatserna i bland annat rapporten "Skillnadernas Stockholm". Det innebär bland annat planering av fler och bättre rustade kultur- och mötesplatser i ytterstaden och vissa regionala tyngdpunkter. Ett exempel på detta är Tensta Träff där ABF kommer att etablera en ny kultur- och samlingslokal i samverkan med Tensta bibliotek, Tensta Community center och Ross Tensta gymnasium. I samarbetet ingår också ABF:s SFI-verksamhet på Järvafältet som kommer att nå många av de flyktingar som anlät till Stockholm under 2015.

Kulturnämnden fördelade 2015 ca 184,5 miljoner kronor i stöd till det professionella fria kulturlivet, folkbildningsorganisationer, samlingslokaler, barnkultur och andra kulturella ändamål. De riktlinjer som finns för olika stödområden har under de senaste åren fått en allt tydligare mångfaldsprofil. I det sammanhanget kan nämnas studieförbundens arbete med att ta emot asylsökande. Folkbildningsförbundet räknar med att 78 000 asylsökande har deltagit i studiecirkel i mer än 200 av landets kommuner under hösten 2015, varav en stor men ännu inte redovisad andel ägt rum i Stockholms stad.

Riktade insatser

- Personer som är papperslösa eller inte har fast adress eller personnummer kan sedan 2014 få lånekort vid Stockholms stadsbibliotek.
- Bokbussen har verksamhet vid boenden för ensamkommande flyktingbarn och samarbete med ett asylboende.

- I ett samarbete med IM (Individuell människohjälp) tog Kulturskolan i Högdalen emot tio flyktingbarn för undervisning i piano och dans under höstterminen 2015. Dock slutade eleverna efter terminens slut då de flyttat till andra boenden i landet.
- Kulturskolan har inlett diskussioner med flyktingboenden i Farsta och Skarpnäck för att etablera verksamhet där under våren 2016.
- Stadsmuseet har inlett ett samarbete med SHIS (Stiftelsen hotellhem i Stockholm) vilket syftar till att sänka trösklarna för stiftelsens hyresgäster som vill besöka Stadsmuseet och Medeltidsmuseet. I projektet ”På Väg” har ensamkommande ungdomar bjudits in för att delta i en rad workshops i foto.

Bilaga

Skrivelse från Sophia Granswed m.fl. (M), Rasmus Jonlund m.fl. (L), Pelle Thörnberg (C) och Ulf Lönnberg (KD)